

Verslag coalitiebespreking

Dinsdag 10 april 2018.

Aanwezig: N. Joosten (formateur, voorzitter), R. Haverkamp (VVD), Y. Hopmans (VVD), B. de Lange (CDA), M. Budel (CDA), G. Hofstede (PvdA), H. van Valburg (PvdA), D. Klomberg (D66), E. Roumen (D66), H. Witteveen (CU), B. Koolstra (CU), H. Kettelerij (gemeentesecretaris), S. Leenders (griffier), P. Bies (directieadviseur).
Voorts aanwezig: Jorine Dirks (SP), Tamara Koppelaar (SP), Tim Endevelde (GroenLinks), Constans Pos (GroenLinks) en diverse belangstellenden.

Deze bijeenkomst was bedoeld om de partijen die niet deelnemen aan de onderhandelingsfase voor de vorming van een coalitie de gelegenheid te geven om een aantal onderwerpen voor het voetlicht te brengen die zij graag meegenomen zouden willen zien bij de totstandkoming van een coalitieprogramma. Met deze oproep werd gehoor gegeven aan het aanbod dat 2 partijen hebben gedaan bij de presentatie van het verkenningsonderzoek naar een nieuw te vormen coalitie. De onderhandelingspartijen zagen dit als een mooi gebaar. Bovendien wordt daarmee recht gedaan aan hun wens om te komen tot een bestuursprogramma dat breed gedragen wordt door alle politieke partijen die de gemeenteraad vormen. Uiteraard zal het niet mogelijk zijn om alle punten terug te zien in het programma. Vanuit de onderhandelingspartijen wordt toegezegd dat dit beargumenteerd zal worden teruggekoppeld aan de partijen.

GPR/Burgerbelangen heeft aangegeven niet van de uitnodiging gebruik te maken. De overige 2 partijen, SP en GroenLinks, zijn wel aanwezig.

SP geeft ook namens GroenLinks aan te worstelen met de uitnodiging en het moment daarvan: enerzijds erg vroeg in het proces, er is nog nauwelijks onderhandeld en het is niet prettig dat al wordt gesproken van oppositie en coalitie. Anderzijds laat in het proces, omdat de SP haar duiding, analyse en speerpunten ook graag hadden gedeeld in een openbaar debat i.p.v. alleen via de informateur.

De SP heeft tijdens de presentatie van de informatie vorige week inderdaad aangegeven in contact te willen gaan met de formerende partijen, vooral op onderwerpen waarin we mogelijk erg verschillen van mening. De SP geeft aan dat er namelijk wel degelijk verschillen zijn en we het niet over alles eens zullen zijn en dat een sterke oppositie ook nodig is.

De SP geeft een analyse van de uitslag en de situatie in de gemeente: zij ziet een grote tweedeling in de samenleving op een aantal vlakken: een tweedeling tussen rijk en arm, een tweedeling tussen betrokken/mondige burgers en niet betrokken/niet mondige burgers en een tweedeling tussen stemmers en niet stemmers. Zo waren er stembureaus waarbij de opkomst niet hoger was dan 35%. De grote vraag bij de SP is dan ook hoe deze grote groep van niet stemmers bereikt kan worden.

Als belangrijkste punt wil de SP aan de onderhandelende partners meegeven om er alles aan te doen om deze tweedeling op diverse vlakken tegen te gaan en zal het toekomstige coalitieakkoord ook daarop beoordelen.

Daarnaast heeft de SP geen boodschappenlijstje, maar zal de partij op basis van de eerdere analyse over de tweedeling een inkleuring geven aan een drietal thema's:

1. Duurzaamheid.

De SP deelt de ambitie om in 2040 CO2 neutraal te zijn. Hoe kun je mensen met een kleine beurs een rol geven bij het realiseren van dit ambitieuze plan? De SP denkt bijvoorbeeld aan energiebesparende aanpassingen van de grote hoeveelheid huurwoningen in onze gemeente, in samenspraak met Vivare en particuliere verhuurders. Ook ziet de partij mogelijkheden in subsidieregelingen om zo energiebesparende maatregelen betaalbaar te laten zijn voor iedereen.

2. Burgerparticipatie/overheidsparticipatie.

Het thema participatie is voor de hele raad belangrijk. De SP denkt dat we nog een te beperkte doelgroep bereiken en betrekken. Bij deze verkiezingen hebben we ook weer gezien dat de helft van onze inwoners niet betrokken is en niet is gaan stemmen. Als SP zien wij een taak voor iedere politieke partij afzonderlijk om hierin verantwoordelijkheid te nemen. Maar naast deze verantwoordelijkheid voor de politieke partijen, heeft ook de gemeente een taak hierin. Als je inwoners betreft of initiatieven van inwoners wilt stimuleren/faciliteren, zorg dan dat je dit laagdrempelig doet, zorg dat je juist in die wijken bent waar bijvoorbeeld de opkomst laag was en minder betrokken/mondige inwoners wonen. Een online panel zoals Rheden Spreekt is wat de SP betreft onvoldoende.

3. Aandacht voor fatsoenlijke sociale dienst/bejegening.

Het gaat de SP daarbij om de toon en aanpak richting inwoners die gebruik maken van regelingen/voorzieningen binnen het sociaal domein. Naar aanleiding van het onderzoek naar het bijstandbestand zegt de SP: Steek energie in het goed begeleiden van mensen naar passend werk en voorkom dat mensen na verloop van tijd weer terugvallen in de bijstand. En kies niet voor een verplichte tegenprestatie of niet passende re-integratietrajecten, maar kijk wat iemand kan betekenen voor de maatschappij. Laat de inwoner bij voorkeur zelf het re-integratieplan opstellen, samen met de consultant. De SP noemt de verschillen in aanpak van Amsterdam ('duwtje in de rug') en Rotterdam ('Schop onder de kont') en geeft aan een voorkeur te hebben voor de Amsterdamse aanpak om een duurzame uitstroom te bereiken zonder drang en dwang en dreigen met kortingen.

In dit verband vraagt de SP ook aandacht voor het voorkomen van wisseling van consultants, ren roept op tot het werken met één consultant als aanspreekpunt. Besteed het extra geld van Den Haag voor armoede, chronisch zieken en gehandicapten en zorg voor een écht ruimhartig minimabeleid, en zet (naast aandacht voor schuldbeheer) ook in op het voorkomen van schulden.

De SP reikt in deze bijeenkomst voor elk van de deelnemers aan de onderhandelingen haar verkiezingsprogramma uit en geeft desgevraagd aan bereid te zijn om een vervolgesprek over deze onderwerpen aan te gaan.

GroenLinks geeft aan ook geworsteld te hebben met de uitnodiging en heeft eveneens geen boodschappenlijstje, maar alleen een aantal denkrichtingen.

1. Wees een voorbeeldgemeente op het gebied van duurzaamheid. Graag zou de partij de stappen inzichtelijk willen maken die er worden gezet in het proces om te komen tot Rheden CO2 neutraal. De stappen van het nieuwe college moeten ook echt leiden tot Rheden CO2 neutraal in 2040. Er moet niet voor zich uitgeschoven worden. GroenLinks wil daarom ook dat de investeringen die nodig zijn om de doelstellingen, waar alle partijen zich al aan verbonden hebben, op korte termijn al gerealiseerd worden. Ook zou de partij circulaire economie willen meenemen bij de eigen aanbestedingen. Daarnaast is het volgens GroenLinks van belang om in duurzaamheid te investeren, zeker nu het in de economie beter gaat en er meer te besteden is. Daar waar het kan moeten de inwoners de lead nemen, waar dit niet kan moet de overheid bijspringen. GroenLinks geeft aan dat zij geld dat besteed wordt aan duurzaamheid, energieomslag en circulariteit als investeringen ziet, die veel in geld, en gezondheid terug zullen komen naar de gemeente.

2. Iedereen moet kunnen meewerken en iedereen moet mee kunnen doen. GroenLinks wil dat de nadruk op meedoen komt te liggen en niet alleen op betaald werk. Er moet volgens GroenLinks ook worden ingezet op de groep die nu uitgesloten is. Geef een signaal af dat deze mensen er ook toe doen. GroenLinks wil dat ook "onbemiddelbare" mensen worden ingezet. Dit kan bijvoorbeeld in de parallelle arbeidsmarkt. Daarmee wordt bedoeld mensen in te zetten in de eigen omgeving om dingen te doen waar nu geen betaald werk voor ingezet wordt. GroenLinks wil dat er ingezet wordt op preventie. Juist door te investeren in preventie zorgen we voor een draagkrachtige groep

inwoners. Dit vergroot het welzijn van de inwoners en verlaagt in de toekomst de zorgkosten. Wel mag de groep die het nu moeilijk heeft niet worden vergeten.

3. De inwoner beslist. Ook voor GroenLinks staat burgerparticipatie hoog in het vaandel. GroenLinks hoopt dat de nieuwe coalitie op creatieve manieren aan de slag gaat om mensen te betrekken bij de eigen omgeving. Volgens GroenLinks moet hierbij niet alleen gekeken worden naar het kijken van bijeenkomsten maar veel breder. Hiervoor moet ook de gemeenteraad meer kaderstellend te werk gaan en ook meer bij de inwoner neer durven leggen. Communicatie over projecten en inspraak is hierbij van groot belang.